ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертатсионии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Алимардонзода Зулайхо Файзалӣ дар мавзуи «Ҳамкориҳои энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ (солҳои 1991-2021)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020201- Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати берунӣ

1. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 6D020201- Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати берунӣ (илмҳои таърих), ки аз рӯйи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07 январи соли 2022, таҳти № 24/шд тасдиқ гардида, (бо тағйири ҳайат аз 31-уми майи соли 2024, таҳти №167/шд) ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.
2. Диссертатсия дар доираи барномаи дурнамои корҳои илмӣ-таҳқиқотии кафедраи кафедраи таърихи умумӣ ва муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ омода гардидааст. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқот ба шиносномаи ихтисоси 6D020201- Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати берунӣ (илмҳои таърих) мутобиқ мебошад. Дар шароити нави муносибатҳои байналмилалӣ ба омӯзиши таҳқиқи ҳамаҷонибаи иқтидори гидроэнергетикӣ ва захираҳои энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон, таҳлили натиҷаҳои дастовардҳои қаблӣ дар ин соҳа, ҳамчунин омӯзиши таҷрибаи таърихии истифодаи захираҳои гидроэнергетикӣ дар кишварҳои Осиёи Марказӣ вазифаи муҳим ва зарурии илмӣ ба ҳисоб меравад. Бо дар назардошти он ки Тоҷикистон дорои манбаъҳои фаровони обӣ ва иқтидори бузурги гидроэнергетикӣ мебошад, омӯзиши амиқи ин захираҳо на танҳо барои таъмин намудани ниёзҳои дохилии кишвар, балки барои тавсеаи ҳамкориҳои энергетикӣ бо кишварҳои ҳамсоя аҳаммияти бузург дорад.

Дар рисола таҳқиқи роҳҳои рушд ва пешрафти истифодаи захираҳои энергетикӣ, махсусан, гидроэнергетикӣ, бо дарназардошти омилҳои геополитикӣ, иқтисодӣ ва экологӣ, метавонад ба таҳияи хулосаҳои илмии асоснок дар ин самт мусоидат намояд. Таҳияи стратегияи ҳамкориҳои энергетикӣ бо кишварҳои дигари Осиёи Марказӣ, ки дар он ҳамкории судманд ва ҳифзи манфиатҳои миллии Тоҷикистон ба назар гирифта шавад, вазифаи илмиест, ки ниёз ба таҳқиқоти амиқ ва муносибати ҳамгироӣ дорад. Таҳияи хулосаҳои илмии асоснок ва пешниҳодҳои амалии нав дар самти рушди ҳамкориҳои энергетикӣ дар асоси таҳқиқоти амиқ ва таҳлилҳои илмӣ

метавонад заминаҳои мустаҳками назариявӣ ва амалӣ барои рушди соҳа дар оянда фароҳам оварад.

3. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 6 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расонида шудаанд, ки онҳо фарогири мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикос ёфтаанд. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 (бо тағйиру иловаҳо аз 26 июни соли 2023 № 295) тасдиқ гардидааст, мутобиқ мебошад.

4. Диссертатсия ба талаботи банди 31, 33, 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 (бо тағйиру иловаҳо аз 26 июни соли 2023 № 295) тасдиқ шудааст, мутобиҳат мекунад. Диссертатсия кори илмӣ-тахассусии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Натиҷа, нуктаҳои навгонӣ ва илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар равобити дуҷониба ва бисёрҷонибаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кишварҳои Осиёи Марказӣ дар самти энергетика ва раванди таълим ба таври васеъ истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ба таҳлили воқеъбинона ва ҳаматарафаи пажуҳишҳои назарӣ ва амалии паҳлуҳои гуногуни ҳамкории энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ дар солҳои 1991–2021 марбут мебошад, ки аҳаммияти стратегиии ин самтро барои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа муайян мекунанд. Осиёи Марказӣ як ҷузъи муҳимми низоми энергетикии ҷаҳон буда, захираҳои назарраси ҳам анъанавӣ ва ҳам барқароршавандаи энергия, аз ҷумла, захираҳои обиро доро мебошад, ки нақши калидиро дар таъмини рушди устувор ва амнияти энергетикии ҷаҳон мебозад.

6. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Алимардонзода Зулайхо Файзалӣ истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият даровварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳоднамудаи Алимардонзода Зулайхо Файзалӣ маълумоти ғайрисаҳеҳ дида намешавад.

Диссертатсияи Алимардонзода Зулайхо Файзалӣ дар мавзуи «Ҳамкориҳои энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷумҳуриҳои Осиёи

Марказӣ (солҳои 1991-2021)», ки ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-024-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020201- Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати берунӣ пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин тавсия карда шаванд:

- **Комилова Хосият Ғуфроновна -** доктори илмҳои таърих, профессор, сардори раёсати илм, инноватсия, робитаҳои байналмилалӣ ва табъу нашри филиали Донишгоҳи давлатии Москва ба номи М. Ломоносов дар шаҳри Душанбе;
- **Насридинзода Меъроҷиддин Насридин** – номзади илмҳои таърих, дотсенети кафедраи дипломатия ва муносибатҳои байналмилалии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Ба ҳайси муассисаи пешбар Муассисаи байнидавлатии таълимии таҳсилоти олии касбии «Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон» таъин карда шавад.

Барои нашри эълон оид ба ҳимояи минбаъда ва ҷойгир намудани автореферат дар сомонаи ДМТ ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Алимардонзода Зулайхо Файзалӣ мавзуи «Ҳамкориҳои энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ (солҳои 1991-2021)», ки ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-024-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020201- Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати берунӣ пешниҳод шудааст, баррасӣ намуда, дар асоси банди 60 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ,

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Алимардонзода Зулайхо Файзалӣ мавзуи «Ҳамкориҳои энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ (солҳои 1991-2021)», ки ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-024-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020201- Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати берунӣ пешниҳод шудааст, барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳақиқони зеринро, ки корҳои илмӣ – таҳқиқиашон ба ихтисоси 6D020201- Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсати берунӣ мувофиқат дорад, ба ҳайси **муқарризони расмӣ** пешниҳод менамояд:

- **Комилова Хосият Ғуфроновна** - доктори илмҳои таърих, профессор, сардори раёсати илм, инноватсия, робитаҳои байналмилалӣ ва табъу нашри филиали Донишгоҳи давлатии Москва ба номи М. Ломоносов дар шаҳри Душанбе;
- **Насридинзода Меърочиддин Насридин** – номзади илмҳои таърих, дотсенети кафедраи дипломатия ва муносибатҳои байналмилалии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** Муассисаи байнидавлатии таълимии таҳсилоти олии касбии «Донишгоҳи (Славянии) Россия ва Тоҷикистон» тавсия дода шавад;
4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи дисертатссия дар сомонаҳои ДМТ ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷуҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.
5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи даснавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктрори илмҳои таърих, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ Собирова Қ.Д.

Аъзои комиссияи экспертӣ:
доктори илмҳои сиёсӣ, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ Муродова Н.С.
доктори илмҳои таърих, профессор Маликов М.Ҳ.

28.06.2025